

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS
TA‘LIM VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

O‘ZBEK FILOLOGIYASI FAKULTETI

TIL NAZARIYASI KAFEDRASI

Magistrlik dissertatsiyalari mavzulari banki

Tasdiqlayman
Til nazariyasi kafedrası mudiri
Z. Xolmanova
2021-yil 27-avgust

Toshkent-2021

**Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti
o‘zbek filologiyasi fakulteti Til nazariyasi kafedrasida o‘qituvchilari tomonidan
tayyorlangan 2021-2022-o‘quv yiliga rejalashtirilgan magistrlik
dissertatsiyalari mavzulari banki**

№	MDI mavzusi	Mo‘ljallanayotgan ilmiy rahbar
Lingvistika (o‘zbek tili)		
O‘zbek tili tarixi		
1	Mahmud Koshg‘ariyning tilshunoslik nazariyasiga doir qarashlari.	
2	“Muhokamat ul- lug‘atayn”da tilshunoslik nazariyasiga doir qarashlar.	
3	XX asr boshlaridagi manbalarda tilshunoslik nazariyasiga doir qarashlar.	
4	O‘zbek tilining paremiologik lug‘atini yaratish.	
5	Turkiy arxaizmlar lug‘atini tuzish.	
6	<i>Qa-</i> asosli turkiy leksemalarning etimologik tahlili.	
7	<i>Il-</i> asosli leksemalarning etimologik tahlili.	
8	Xonaki o‘simlik nomlari etimologiyasi.	
SEMANTIKA		
9	“Muhokamat ul-lug‘atayn”dagi turkiy so‘zlar semantikasi.	
10	Lutfiy she‘riyatidagi turkiy leksemalar semantikasi.	
11	Atoiy she‘riyatidagi turkiy leksemalar semantikasi.	
12	O‘zbek tilida semantik usulda so‘z yasalishi.	
Dialektologiya		
13	O‘zbek shevalaridagi murojaat shakllari.	
14	O‘zbek shevalaridagi frazemalar.	
15	Dialektal frazemalar semantikasi.	
16	O‘zbek shevalari atlasini yaratish.	
17	O‘zbek shevalarining izomorfem atlasini yaratish.	
18	O‘zbek shevalari ensiklopediyasi.	

19	O'zbek shevalarining elektron platformasini yaratish.	
Lingvokulturologiya		
20	O'zbek shevalaridagi "fe'l-atvor" semali lakunar birliklar.	
21	O'zbek shevalaridagi rang bildiruvchi lakunar birliklar.	
22	O'zbek shevalaridagi harakatni bildiruvchi lakunar birliklar.	
23	O'zbek shevalaridagi holatni bildiruvchi lakunar birliklar.	
24	O'zbek shevalaridagi realiyalar.	
25	Rang bildiruvchi "oq" leksemasining madaniy semalari.	
26	"Qora" leksemasining madaniy semalari.	
Psixolingvistika		
27	Og'zaki nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslari.	
28	Yozma nutqni takomillashtirishning psixolingvistik asoslari.	
29	"Fe'l-atvor" semali frazemalarning psixolingvistik xususiyatlari.	
Neyrolingvistika		
30	Sensor-reprezentativ tizim tavsifi.	
31	Og'zaki nutq kompetensiyasini shakllantirishda neyrolingvistik yondashuv	
32	Yozma nutq kompetensiyasini shakllantirishda neyrolingvistik yondashuv	
33	Neyrolingvistik dasturlashning psixoterapiyadagi o'rni.	
34	Neyrolingvistik dasturlashning pedagogikadagi o'rni.	
35	Neyrolingvistik dasturlashning reklamadagi o'rni.	
Kompyuter lingvistikasi		
36	Lingvistik atlaslarning elektron bazasini yaratish.	
37	Lingvistik xaritalarning elektron bazasini yaratish.	
38	"WordNet" tipidagi o'zbek tili tezaurusini yaratish.	

39	O‘zbek - rus parallel matnlar korpusini yaratish.	
40	5.O‘zbek - ingliz parallel matnlar korpusini yaratish.	
41	O‘zbek - turk parallel matnlar korpusining lingvistik ta‘minoti.	
42	Ta‘lim korpuslarining tuzilishi.	
43	“Qutadg‘u bilig” dagi fe‘l-atvor leksemalari tezaurusini yaratish.	
44	“Devonu lug‘otit turk” dagi fe‘l-atvor leksemalari tezaurusini yaratish.	
45	“Devonu lug‘otit turk” dagi rang bildiruvchi leksemalar tezaurusini yaratish.	
46	“Hayrat ul-abror”ning sinset-tezaurusini yaratish.	
47	“Muhokamat ul-lug‘atayn”ning sinset-tezaurusini yaratish.	
48	“Boburnoma”dagi fe‘l-atvor leksemalari tezaurusini yaratish.	
49	“Boburnoma” konkordansini tuzish.	
50	Ogahiy asarlaridagi narsa-buyum otlari tezaurusini yaratish.	
51	“O‘tgan kunlar”dagi fe‘l-atvor leksemalari tezaurusini yaratish.	
52	“Kecha va kunduz”dagi fe‘l-atvor leksemalari tezaurusini yaratish.	
Hozirgi zamon o‘zbek tili		
53	Kiritmali matnlar presuppozitsiyasi.	
54	Qahramon nutqida presuppozitsiya.	
55	Badiiy matnda presuppozitsiya.	
56	“Yaxshi” leksemasining valentlik semantikasi.	
57	“Yangi” sifat-leksemasining valentlik semantikasi.	
58	Birikma asosida shakllangan qo‘shma so‘zlar semantikasi.	
59	Maqollarning intertekstual xususiyatlari.	
60	Badiiy matndagi timsollarning lingvistik tavsifi.	
61	Omonimlarning tafakkurni rivojlantirishdagi o‘rni.	

62	Askiya janrining lingvistik xususiyatlari.	
63	Maishiy obyekt nomlarining lingvistik tahlili.	
64	O'zbek tilida rang bildiruvchi so'zlarning struktur-morfologik tahlili.	
65	O'zbek tili sathlarida zidlanish munosabatining ifodalanishi.	
66	Reklama matnining semantik-funksional xususiyatlari.	
67	O'zbek tilida ruhiy holat semantik kategoriyasining ifodalanishi.	
68	O'zbek ayollar nutqining gender xususiyatlari.	
69	O'zbek bolalar nutqida shaxs deysisining ifodalanishi.	
70	Toshkent shahar yoshlari nutqining til xususiyatlari.	
71	O'zbek tili frazeologizmlarining shakllanishi tarixi.	
72	O'zbek tili leksik sathida presuppositsiyaning ifodalanishi.	
73	Nutqiy muloqot jarayonida so'zlovchi kommunikativ niyatining reallashuvi.	
74	O'zbek tili sintaktik sathida presuppositsiyaning ifodalanishi.	
75	O'zbek tili fe'llarining pragmatik xususiyatlari.	
76	O'zbek tilida morfologik birliklar neytrallashuvi.	
77	O'zbek tili morfologik birliklarida zidlanish munosabati.	
78	O'zbek tili fe'llarining deyktik xususiyatlari.	
79	O'zbek tilining morfopragmatik xususiyatlari (mustaqil so'zlar misolida).	
80	O'zbek tili olmoshlarining deyktik xususiyatlari.	
81	O'zbek tilida gap bo'laklari mavqei.	
82	Frazemalar transformatsiyasining lisoniy-uslubiy xususiyatlari.	

	ilmiy-texnikaviy terminlar.	
84	A.Oripov she'rlarida ritorik so'roq gaplar.	
85	O'zbek tilida "minnatdorlik" va "tashakkur" ma'noli leksemalar tavsifi.	
86	O'zbek bolalar nutqda baho munosabatining ifodalanishi (pragmatik yondashuv).	
87	O'zbek tilida juft va takror so'zlarning lingvopoetik xususiyatlari.	
88	O'zbek xalq maqollarining sotsiopragmatik tadqiqi.	
89	O'zbek tilida yig'iq gaplar.	
90	Maqol va matallarda kesimlarning qo'llanish xususiyatlari.	
91	O'zbek tilida takrorning uslubiy xususiyatlari.	
92	O'zbek she'riyatida jonlantirishning lingvistik asoslari.	
93	Frazeologik ma'no va uning tuzilishi	
94	O'zbek tilidagi frazeologizmlarning sintagmatik xususiyatlari	
95	O'zbek tilida segment qurilmalarning lingvistik tabiati va lingvopoetik tadqiqi	
96	O'zbek bolalar nutqining presuppozitsion xususiyatlari.	
97	O'zbek bolalar nutqining nominativ aspekti.	
98	Bilingval o'zbek bolalar nutqining sotsiopragmatik talqini.	
99	O'zbek tilidagi afaziyada diskursni tushunish	
100	O'zbek nutqiy muloqot matnida zamon va makon deysisi	

Kafedra mudiri:

Z.Xolmanova